

FARKLI BRANŞLARDAKİ SPOR SEYİRCİLERİNİN SPORCULUK DURUMLARINA İLİŞKİN ÖZELLİKLERİ

Yrd.Doç.Dr. A.Naci ARIKAN*

Yrd.Doç.Dr. Zekeriya GÖKTAŞ*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, basketbol, futbol ve güreş branşlarındaki spor seyircilerinin sporculuk özelliklerini tespit etmektir.

Bu amaçla, ilgili literatür taranarak araştırma problemi hakkında gerekli bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca, bir anket uygulanmış ve bu anket yoluyla elde edilen verilerle araştırma problemine çözüm aranmıştır. Araştırmanın evrenini Antalya ilindeki futbol, basketbol ve güreş seyirci kitlesi oluşturmuştur. Çalışmaya toplam 980 seyirci (basketbol 150, futbol 750, güreş 80) gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada frekans, yüzde ve .05 anlamlılık düzeyinde ki-kare (X^2) testleri kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anketin analizi "SPSS" paket bilgisayar programıyla yapılmıştır.

Araştırmanın bulgularına dayanarak ortaya konan sonuçlar özetle şunlardır:

Ailede spor yapan fertlerin varlığı spor seyircisi olmayı etkiler. Önceden sporla uğraşma, spora aktif olarak katılma ve spordaki başarı düzeyi seyirci olarak spora duyulan ilgiyi artıran faktörlerdir.

Anahtar Kelimeler: Spor, sporcu, seyirci, Branş,

* Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

SPORTSMANSHIP CHARACTERISTICS OF SPECTATORS OF DIFFERENT BRANCHES

ABSTRACT

The aim of this study is to determine sportmanship characteristics in branches like basketball, football and wrestling.

With this aim in mind, the necessary information has been found about the research problem scanning the relevant literature. Beside the literature scanning, a questionnaire has been implemented and, with the data obtained, solutions have been searched for the problem. The universe of the research is made up of the mass of football, basketball and wrestling spectators in Antalya.

The questionnaire has been responded voluntarily by 980 spectators (150 spectators of basketball, 750 football and 80 wrestling). Percentage and ,05 meaningfulness tests and, for frequency levels, ki-square tests have been used in this study. The analysis of the questionnaire has been done by an SPSS computer program.

The results which are based on the findings of the study are, briefly, as follows:

Existence of sportmen in a family affect other members to be curious spectators. Other factors to increase interest for sports are an active sportmanship in one's previous life and success at sports.

Key Words: sport, sportman, spectator, branch.

GİRİŞ ve AMAÇ

Spor, günümüzde din, dil, ırk, cinsiyet, yaş, meslek ve benzeri herhangi biyolojik, sosyal ve kültürel ayırım kabul etmeden, tüm insanları ilgilendiren 'evrensel bir olgu'ya dönüşmüştür. Yaşlılar dahil, "yaşam boyu spor" sloganından etkilenmeyen neredeyse kimsenin kalmadığı; eşofman ve spor ayakkabısının gençlik, enerji ve dinamizmin göstergesi olarak günlük hayatın vazgeçilmez nesnelere haline geldiği; televizyonlarda spor programlarının ve gazetelerde spor sayfalarının en çok ilgi toplayan yayınlar olduğu; Dünya Futbol Şampiyonası gibi dev sportif organizasyonları ekranları başında takip edenlerin sayısının milyarlarla ifade edildiği düşünülecek olursa, spor olgusunun bu 'evrensel' mahiyeti daha iyi farkedilir. Şüphesiz, böylesine geniş bir olguyu ilgi alanına almayan bir bilim düşünmek mümkün değildir. Tıbbi, iktisadi, hukuki, idari, siyasi, dini, felsefi, psikolojik ve sosyolojik boyutlarıyla spor, tam anlamıyla "multi-disipliner" bir araştırma alanı oluşturmakta¹ ve binlerce uzman spor bilimlerinin bu alanlarında çalışmalar yapmaktadır. Sporun böyle bir evrensel olguya dönüşmesi, kökleri XVIII. Yüzyıla uzanan ve XIX. Yüzyıla damgasını vuran sanayi devriminin yol açtığı makro toplumsal değişmelerle doğrudan ilişkilidir. Sanayi toplumuna geçmekte olan ve sanayileşmiş toplumlarda insan emeğinin yerine makineler almakta, buna paralel olarak üretim kapasitesi artarken çalışma saatleri azalmaktadır.

Mesainin azalmasına bağlı olarak ortaya çıkan serbest zamanı insanlar eğlenme ve dinlenme amaçlı faaliyetlerle değerlendirmektedirler.

Tayfun Amman, (1999), "Dünyada ve Türkiye'de Spor Sosyolojisi, -Tarihçe ve Günümüzdeki Durum", Dinamik Spor bilimleri Dergisi, C:1, Sayı 1, İstanbul, s.74

Spor yapma ve sportif faaliyetleri izleme bu rekreasyonel faaliyetlerin önde gelenlerinden biridir.

Spora duyulan ilginin giderek arttığı ve her geçen gün biraz daha yaygınlaştığı görülmektedir. Büyük stadyumların, spor salonlarının ve spor alanlarının insanlarla dolup taşması, bir yandan da radyo, televizyon ve basın gibi çağımızın en etkin kitle iletişim araçlarının uzun yayın sürelerini ve sayfalarını spora ayırmaları bu toplumsal olguya verilen önemi göstermektedir². Her toplum özellikle kendi ülkesinin seçkin sporcularını yakından tanımakta özellikle gençler kendilerini onlarla özdeşleştirmektedirler.

Her toplumda toplumsal değişme ve gelişme söz konusudur³. Teknolojinin gelişmesi ile ortaya çıkan sanayileşme ve kentleşme süreçlerine paralel olarak spor ve spor seyirciliği de hızla gelişmektedir. Ülkemizde de bu süreç yaşanmakta ve spora olan ilgi giderek artmaktadır.

Bu araştırmada saha sporlarından futbol, salon sporlarından basketbol ve mücadele sporlarından güreş branşındaki seyircilerin sporculuk durumlarına ilişkin özellikleri arasındaki farklılıklar karşılaştırmalı olarak incelenecek ve aşağıda sıralanan alt problemlere çözüm getirilecektir.

Futbol, Basketbol ve Güreş sporu seyircilerinin;

- a) izledikleri sporu daha önce yapma ve aktif olarak spora devam etme durumları,
- b) yapmış oldukları sporlar varsa, başarı düzeyleri,
- c) ailelerinin spor yapma durumları,

Suphi Türkmen, (1986), "**Ulusal Takım Sporcularının Sosyo-Ekonomik Konumu**"(Futbol-Güreş-Atletizm Örneği), Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İzmir s. 1.

³ Yılmaz Çobanoğlu, (1986) "**Toplumsal Hareketlilik Yönünden Sporcuların Sosyo-Ekonomik Kökenlerinin** Araştırılması,(Manisa Örneği)",Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İzmir s.6.

MATERYAL VE YÖNTEM

ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma tarama modeline uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Daha önce yapılmış çalışmalardan ve araştırma konusuna ilişkin kaynaklardan istifade edilmiş, hazırlanan ve spor seyircilerine uygulanan bir anket yoluyla veriler toplanmıştır.

EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini Antalya İlinde basketbol, futbol ve güreş müsabakalarını izlemeye giden seyirciler oluşturmaktadır. Antalya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden, 1997-1998 sezonunda futbol, basketbol ve güreş müsabakalarındaki ortalama seyirci sayıları alınmıştır. Branşlara göre seyirci sayısının müsabaka başına dağılımı; futbolda 3000, basketbolda 600 ve güreşte 320 kişidir. Araştırma bu nedenle üç branşta müsabaka başına düşen toplam seyirci sayısını oluşturan 3920 kişinin %25'ine tekabül eden 980 kişi üzerinde basit tesadüfi örnekleme tekniğiyle yapılmıştır. Diğer bir ifadeyle, örneklem, ortalama seyirci kitlesinin dörtte biriyle ve tüm seyircilere örnekleme katılma şansı aynı oranda sağlanarak oluşturulmuştur.

Bu örneklem grubunu oluşturan seyircilerin branşlara göre sayıları ve yüzdeleri ise; futbol 750 kişi (%76.5), basketbol 150 kişi (%15.3) ve güreş 80 kişi (%8.2)'dir. Araştırma, Antalya ili sınırları içerisinde gerçekleştirilmiştir. Antalya'da futbol seyircisine uygulanan 750 adet anketin 400 adeti, Antalyaspor ile Kocaelispor arasında oynanan futbol müsabakasında gerçekleştirilmiştir. 350 adet anket ise, iki hafta sonra Antalyaspor ile Erzurumspor arasında oynanan müsabaka seyircilerine uygulanmıştır.

Basketbol seyircilerine uygulanan toplam 150 adet anket, Muratpaşa Belediyesi ile Maydanoz Kolejliler arasında oynanan Türkiye 1. Basketbol

Ligi müsabakasında, Güreş seyircilerine uygulanan 80 adet anket ise, Antalya Güreş İl Birinciliği seçmelerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem grubunu oluşturan basketbol, futbol ve güreş seyircilerinin geçmişte veya halen sporcu olup olmadıkları incelenirken, hangi branşın sporcusu oldukları ayrıca sorulmamış, branş farkı aranmaksızın her hangi bir spor faaliyetinin içinde olduklarının belirlenmesi yeterli görülmüştür.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada veriler şu şekilde elde edilmiştir: İlk olarak araştırma problemine ilişkin mevcut bilgiler ilgili literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde toplanarak değerlendirilmiş, böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak, veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan anket ile birlikte araştırmacı tarafından belirlenen anketörler vasıtasıyla elde edilmiştir. Anket, uzmanların yardımıyla hazırlanmış; yine uzmanların tetkikinden geçmiştir. Bu şekliyle anketler 100 kişilik yağlı güreş seyircisine pilot çalışma esnasında uygulanmış, buna göre yeniden gözden geçirilerek son şekli verilmiştir.

VERİ DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin istatistik analizlerinde frekans, yüzde ve ,05 anlamlılık düzeyinde Ki-Kare (χ^2) testleri kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anketin analizi "SPSS" paket bilgisayar programıyla yapılmıştır. Ortaya çıkan tablolar yukarıda ifade edilen çerçevede yorumlanarak, rapor haline getirilmiştir.

BULGULAR**SPORCULUK DURUMLARINA İLİŞKİN BULGULAR**

Tablo 1: Farklı Branş Seyircilerinin Önceden Sporla Uğraşma Durumuna Göre Dağılımı

Önceden Sporla Uğraşma Durumu	Seyircisi Olunan Branş						Toplam	
	Basketbol		Futbol		Güreş			
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	136	90.7	640	85.3	63	78.8	839	85.6
Hayır	14	9.3	110	14.7	17	21.3	141	14.4
Toplam	150	100.0	750	100.0	80	100.0	980	100.0

$S_d = 2$

$x^2 = 6.216$

$P = 5.991$

$P < 0.05$

Farklı branş seyircilerinin önceden sporla uğraşma durumuna göre dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir.

Araştırma grubunun %85.6'sı önceden sporla uğraştıklarını, %14.4'ü de uğraşmadıklarını belirtmişlerdir.

Branşlar düzeyinde bakıldığında, basketbol izleyicilerinin %90.7'sinin önceden sporla uğraştıkları ve bu oranın futboldan (%85.3) güreş (%78.8) izleyicisine doğru azaldığı görülmektedir. Önceden sporla uğraşmayan güreş izleyicisinin oranı %21.3'tür. Bu oran, futboldan (%14.7) basketbol (%9.3) izleyicisine doğru düşmektedir. Farklı branş seyircisi olmak ile önceden sporla uğraşma durumu arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 2 Farklı Branş Seyircilerinin Aktif Olarak Spora Devam Etme Durumuna Göre Dağılımı

Aktif Olarak Spora Devam Etme Durumu	Seyircisi Olunan Branş						Toplam	
	Basketbol		Futbol		Güreş			
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	84	56.0	364	48.5	48	60.0	496	50.6
Hayır	66	44.0	381	50.8	32	40.0	479	48.9
Cevapsız	0	0	5	0.7	0	0	5	0.5
Toplam	150	100.0	750	100.0	80	100.0	980	100.0

$$Sd = 4 \quad x^2 = 7.014 \quad P = 9.488 \quad P > 0.05$$

Farklı branş seyircilerinin aktif olarak spora devam etme durumuna göre dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir.

Araştırma grubunun %50.6'sının aktif olarak spora devam ettikleri, %48.9'unun ise devam etmedikleri anlaşılmaktadır.

Farklı branş seyircileri açısından bakıldığında, güreş izleyicilerinin %60'ının halen spor yapmakta oldukları ve bunu basketbol (%56) ve futbol (%48.5) izleyicilerinin takip ettikleri görülmektedir. Farklı branş seyircisi , olmak ile aktif olarak spora devam etme arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 3: Farklı Branş Seyircilerinin Yapmış Oldukları Spor(lar)da Başarı Durumuna Göre Dağılımı

Başarı Durumu	Seyircisi Olunan Branş						Toplam	
	Basketbol		Futbol		Güreş			
	f	%	f	%	F	%	f	%
Evet	69	46.0	290	38.7	42	52.5	401	40.9
Hayır	77	51.3	411	54.8	36	45.0	524	53.5
Cevapsız	4	2.7	49	6.5	2	2.5	55	5.6
Toplam	150	100.0	750	100.0	80	100.0	980	100.0

$$Sd = 4 \quad x^2 = 10.781 \quad P = 9.488 \quad P < 0.05$$

Farklı branş seyircilerinin yapmış oldukları spor(lar)da başarı durumuna göre dağılımı Tablo 3'te sunulmuştur.

Araştırma grubunun %40.9'u yapmış oldukları spor(lar)da başarılarının olduğunu, %53.5'i ise başarılarının olmadığını belirtmişlerdir.

Branşlar düzeyinde bakıldığında, güreş izleyicilerinin yarıdan fazlasının (%52.5) yapmış oldukları spor(lar)da başarılarının olduğu görülmektedir. Bu oran, basketbolden (%46) futbol (%38.7) izleyicisine doğru azalmaktadır. Farklı branş seyircisi olmak ile yapılan spor(lar)da başarı durumu arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 4: Yaptıkları Spor(lar)da Başarılı Olan Farklı Branş Seyircilerinin Başarı Düzeylerine Göre Dağılımı

Başarı Seviyeleri	Seyircisi Olunan Branş						Toplam	
	Basketbol		Futbol		Güreş		f	%
	f	%	f	%	f	%		
Milli Sporculuk Seviyesine Yükseldim	6	4.0	28	3.7	6	7.5	40	4.1
Türkiye'de ilk Uç Dereceye Girdim	12	8.0	17	2.3	14	17.5	43	4.4
Bölgemizde ilk Uç Dereceye Girdim	9	6.0	28	3.7	10	12.5	47	4.8
ilde ilk Uç Dereceye Girdim	18	12.0	46	6.1	5	6.3	69	7.0
Okul ve Özel Tur. ilk Uç Der. Girdim	19	12.7	103	13.7	6	7.5	128	13.1
Diğer	15	10	59	7.9	0	0	74	7.5
Cevapsız	71	47.3	469	62.5	39	48.8	579	59.1
Toplam	150	100.0	750	100.0	80	100.0	980	100.0

$$Sd=12$$

$$x^2 = 77.789$$

$$P = 21.026$$

$$P < 0.05$$

Farklı branş seyircilerinin yaptıkları spor(lar)da başarı düzeylerine göre dağılımı Tablo 4'de gösterilmiştir.

Araştırma grubunun %13.1'i okul ve özel turnuvalarda, %7'si ilde, %4.8'i bölgelerinde, %4.4'ü Türkiye'de ilk üç dereceye girdiklerini ve %4.1'i ise milli sporculuk düzeyine yükseldiklerini belirtmişlerdir.

Farklı branş seyircileri açısından bakıldığında, güreş izleyicilerinin %25'i yaptıkları spor(lar)da elit düzeyde sporcu oldukları, bu oranın basketbolden

(%12) futbola (%6) doğru gittikçe azaldığı görülmektedir. Bölgede ve ilde ilk üç dereceye girenlerin oranı basketbol ve güreş izleyicilerinde yaklaşık bir oran gösterirken (%18 ve %18.8), futbol izleyicilerinde daha düşük bir değer söz konusudur (%9.8). Okul ve özel turnuvalarda ilk üç dereceye giren futbol ve basketbol izleyicilerinin oranı yaklaşık değerdedir (%13.7 ve % 12.7). Bu oran, güreş izleyicisinde daha düşüktür (%7.5).

Seyircilerin yaptıkları sporda/sporlarda başarı seviyeleri ile farklı branş seyircileri olmak arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 5 : Farklı Branş Seyircilerinin Ailelerinde Spor Yapma Durumuna Göre Dağılımı

Ailede Spor Yapma Durumu	Seyircisi Olunan Branş						Toplam	
	Basketbol		Futbol		Güreş			
	f	%	f	%	F	%	f	%
Evet	73	48.7	261	34.8	36	45.0	370	37.8
Hayır	77	51.3	489	65.2	44	55.0	610	62.2
Toplam	150	100.0	750	100.0	80	100.0	980	100.0

$$Sd = 2$$

$$x^2 = 12.173$$

$$P = 5.991$$

$$P < 0.05$$

Farklı branş seyircilerinin ailelerinde spor yapma durumuna göre dağılımı Tablo 5'te sunulmuştur.

Araştırma grubunun %62.2'sinin ailelerinde spor yapanların olmadığı, %37.8'inde ise spor yapanların olduğu belirlenmiştir.

Branşlara göre bakıldığında, ailelerinde spor yapanların oranı basketbol ve güreş izleyicilerinde yaklaşık bir oran gösterirken (%48.7 ve %45), futbol izleyicilerinde %34.8'lik bir değer söz konusudur.

Farklı branş seyircisi olmak ile seyircilerin ailelerinde spor yapma durumu arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Farklı branş seyircisi olmak ile önceden sporla uğraşma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir(Tablo 1). Seyircilerin

yaklaşık %86'sının önceden sporla uğraştıkları anlaşılmaktadır. Araştırma bulguları, Güçlü'nün yaptığı araştırma sonuçlarını desteklemektedir⁴. Ayrıca, seyircilerin %50.6'sının halen aktif olarak spor yaptıkları görülmektedir. Araştırma bulguları, Arıkan, Bayraktar, Çimen, Göktaş, Gündoğan ve Öztimurcular'ın araştırma sonuçlarını desteklemektedir^{5,6, 7+8, 9+10}. Seyircilerin yandan biraz fazlası göz önüne alındığında (Tablo 2), bir branşın aktif uygulayıcısı olmakla, boş zamanlarda o branşın seyircisi olmak arasında bir ilişkinin varlığı düşünülebilir. Seyircilerin %53.5'inin yapmış oldukları spor(lar)da başarılarının olmadığı, %40.9'unun ise başarılarının olduğu görülmektedir. Araştırma bulguları, Arıkan, Çimen ve Gündoğan'ın yaptığı araştırma sonuçlarını desteklemektedir"¹²¹³.

⁴ Mehmet Güçlü,(1996), "Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgilerine Etki Eden Faktörler" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara, s. 43.

⁵ A.Naci Arıkan, (1993), ""**Sporun Kitlelere Yaygınlaştırılması Açısından Öncelikli Spor Dallarının Tesbiti ve Tesis Politikası Burdur İli Uygulaması**", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve SporAnabilimDah,İstanbul.s.93.

Cengiz Bayraktar,(1995) "**Kitle Sporunun Yaygınlaştırılması Açısından Tesis Politikalarının Belirlenmesi Artvin İl Örneği**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.s.78.

⁷ Kubilay Çimen, (1992) "**Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Zonguldak İli Uygulaması**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.s. 162.

⁸ Zekeriya Göktaş, (1994) "**Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Orta Öğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımına Etki Eden Faktörler**", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve SporAnabilimDalı,Ankara.s.40

⁹ Ali Gündoğan, (1992) "**Kitle Sporu Teşviki ve Tesis Politikaları Samsun İli Uygulaması**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul, s. 172

¹⁰ Turan Öztimurcular, (1992) "**Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Kırıkkale Uygulaması**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul, s. 111.

' Arıkan, Ön.ver., s. 94.

' Çimen, Ön.ver., s. 166.

Seyircilerin spordaki başarılarının branşlara göre dağılımı incelendiğinde, güreş seyircisinin başarı oranının (%52.5), basketbol ve futbol seyircisinden (%46 ve %38.7) daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim ki-kare analizi, seyircilerin branşlara göre dağılımı ile yapılan spor(lar)da başarı durumu arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu göstermiştir (Tablo 3).Araştırma grubu, yaptıkları spor(lar)da başarı düzeylerine göre incelendiğinde, seyircilerin %13.1'inin okul ve özel turnuvalarda ilk üç dereceyi elde ettikleri anlaşılmaktadır. Araştırma bulguları, Arıkan'ın yaptığı araştırma sonuçlarını desteklemektedir¹⁴. Seyircilerin yaptıkları spor(lar)da başarı seviyesi ile branşların dağılımı arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (P<0.05). Türkiye'de ilk üç dereceye girerek ulusal, milli takıma girerek uluslararası düzeyde spor yapan seyirci grubu %25 ile güreşçilerden oluşmaktadır. Bunu %12 ile basketbol ve %6 ile futbol izlemektedir. Güreş seyircileri ayrıca %12.5 oranında bölgesel başarıya sahiptir. Basketbol seyircileri daha çok il düzeyinde ve okullar arası yarışmalarda, futbol seyircilerinin ise okullar arası yarışmalarda başarılı olduğu görülmektedir (Tablo 4). Ailede spor yapma durumunun gruplara göre dağılımında anlamlı bir farklılık görülmektedir (Tablo 5). Araştırma grubunun %37.8'inin ailelerinde spor yapanların olduğu tespit edilmiştir. Serarslan'ın bulguları bu sonucu desteklemektedir¹⁵. Branşlar düzeyinde bakıldığında; basketbol ve güreş seyircilerinin ailelerinde spor yapanların

¹³ Gündoğan, Ön.ver., s. 192.

¹⁴ Arıkan, Ön.ver., s. 94.

¹⁵Zahit Serarslan,(1990)"Spor Pazarlaması: Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Pazarlama Tekniklerinden Yararlanma", Yayınlanmamış Doktora Tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Fakültesi, Pazarlama Anabilim Dalı, İstanbul, s. 174.

oranının (%48.7 ve %45) futbol (%34.8) seyircilerinkinden biraz daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırma ile şu sonuçlar elde edilmiştir;

Araştırma gruplarının sporculuk özelliklerine ilişkin bilgilerinin dağılımında önceden sporla uğraşma, aktif olarak spora devam etme, yapılan spor(lar)da başarı durumu, başarı düzeyleri ve ailede spor yapma durumu ile ilgili farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Aktif olarak spora devam eden güreş ve basketbol seyircisinin oranı futbola göre daha yüksektir. Fakat istatistiksel olarak bir farklılık bulunmamıştır. Ailede spor yapan basketbol ve güreş seyircisinin oranı futbola göre daha yüksek bulunmuştur.

KAYNAKLAR

Amman, T, (1999) Dünyada ve Türkiye'de Spor Sosyolojisi, - Tarihçe ve Günümüzdeki Durum", **Dinamik Spor Bil. Der.**, 1 (1), 73-85, İstanbul.

Arıkan, A. N, (1993) "**Sporun Kitlelere Yaygınlaştırılması Açısından Öncelikli Spor Dallarının Tesbiti ve Tesis Politikası Burdur İli Uygulaması**", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.

Bayraktar, C, (1995) "**Kitle Sporunun Yaygınlaştırılması Açısından Tesis Politikalarının Belirlenmesi Artvin İl Örneği**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.

Çimen, K, (1992) "**Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Zonguldak İli Uygulaması**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara

Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.

Çobanoğlu, Y, (1986), "**Toplumsal Hareketlilik Yönünden Sporcuların Sosyo-Ekonomik Kökenlerinin Araştırılması (Manisa Örneği)**", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri, İzmir.

Göktaş, Z, (1994) "**Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Orta Öğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımına Etki Eden Faktörler**", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.

Güçlü, M, (1996) "**Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgilerine Etki Eden Faktörler**", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.

Gündoğan, A, (1992) "**Kitle Sporunu Teşviki ve Tesis Politikaları Samsun İli Uygulaması**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.

Öztimurcular, T, (1992) "**Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Kırıkkale Uygulaması**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.

Serarslan, M.Z, (1990), "**Spor Pazarlaması: Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Pazarlama Tekniklerinden Yararlanma**",

Yayınlanmamış Doktora Tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Fakültesi, Pazarlama Anabilim Dalı, İstanbul.

Türkmen, S, (1986), "**Ulusal Takım Sporcularının Sosyo-Ekonomik Konumu**" **(Futbol-Güreş-Atletizm Örneği)**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İzmir.